

Gemeente
Woudenberg

Collegeadvies VKA

Postregistratienummer	Z.349806/D.296823
Ambtenaar	
Vertrouwelijkheid	Openbaar

Omschrijving

Statenbrief november 2025 stand van zaken netcongestie

Advies

Kennismemen en via ingekomen stukken delen met de raad.

Inleiding

Kennismemen van brief een Provinciale Staten, november 2025, waarin een toelichting staat over alles waar provincie mee bezig is rond Netcongestie.

Netcongestie belemmert maatschappelijke en provinciale ontwikkelingen zoals woningbouw, verduurzaming en energieopwekking. De oplossing bestaat uit:

- Uitbreiding van netcapaciteit
- Slimmer gebruik van bestaande netten (zoals netbewust laden en regelbare opwek)
- ACM ontwikkelt een nieuw prioriteringskader voor netaansluitingen.
- Integraal Programmeren (P-MIEK) vormt de langetermijnstrategie voor het energiesysteem in de provincie Utrecht.

Herijking netbelastingprognoses FGU

De elektriciteitsvraag groeit minder snel dan verwacht, maar door vertraging bij hoogspanningsstation Utrecht Noord (realisatie pas in 2033–2035) zal het wel langer aan de orde zijn. Utrecht wordt na 2029 knelpuntregio, terwijl in de rest van Nederland de problemen dan deels opgelost zijn. Slimme maatregelen voor kleinverbruik worden daarom versneld uitgerold; Utrecht wordt mogelijk pilotregio.

Stand van zaken voortgang netuitbreidingen

Diverse projecten in uitvoering of voorbereiding, waaronder:

- Breukelen-Kortrijk: PIP vastgesteld, onteigeningsprocedure gestart.
- Utrecht Noord: participatie afgerond, verkenning voorkeurslocatie in november.
- Amersfoort Noord: participatie gestart voor locatie Bunschoten Haarbrug.
- Lage Weide, Baarn/Soest, Driebergen, Oudenrijn, Soest 2, Veenendaal 1: diverse stadia van voorbereiding en uitvoering.
- Amsterdam Zuidoost: zoeklocaties deels in provincie Utrecht; HIA-onderzoek loopt.
- Station Arkel: tijdelijke uitbreiding biedt ruimte voor aansluitingen, maar congestie blijft.

Congestiemaatregelen

- Flextender: Om kwetsbare punten in het stroomnet op piekmomenten te kunnen ontlasten wordt regelbaar vermogen ingezet. Door de tijdelijke inzet van gasgestookte generatoren op piekmomenten. Er wordt 60 MW flexibel vermogen gepland, voor de eerste 30 MW op Strijkviertel is de participatie gestart.
- Netbewuste nieuwbouw: provincie heeft uitgezocht dat er geen juridische belemmeringen zijn om dit nu al toe te passen, vraagt wel veel voorlichting en bewustwording van ontwerpers van wijken en bouwers van woningen, normen worden opgenomen in energietoets van omgevingsverordening.

Prioriteringskader ACM

Door rechtelijke uitspraak is per 1 januari 2026 een nieuw kader aan de orde waarmee afgeweken van worden van de aansluitplicht. Het nieuwe kader kent drie categorieën die met voorrang toegang krijgen tot het stroomnet:

1. Congestieverzachters
2. Veiligheid
3. Basisbehoeften (incl. OV, afval, telecom)

Dat is anders tot op heden en de reservering van capaciteit ten behoeve van klein verbruik (woningbouw) vervalt. Om een zorgvuldige overgangssituatie te kunnen waarborgen, wordt de huidige gereserveerde capaciteit voor kleinverbruikers niet gelijk op 1 januari 2026 vrijgegeven aan partijen op de wachtlijst. Er komt een overgangsperiode van waarschijnlijk een half jaar. In het BO FGU heeft het ministerie van KGG toegezegd de regie te nemen en op korte termijn duidelijkheid te scheppen over hoe de overgangsperiode er richting een nieuwe systematiek uit komt te zien.

Integraal Programmeren (P-MIEK)

- P-MIEK 2.0: projecten Breukelen, Utrecht Noord en Amersfoort Noord zijn voorgedragen voor landelijke nMIEK-status, ten behoeve van maximale prioriteit.

In de provincie lopen de volgende verkenningen:

- Waterstof (Lage Weide, Leerdam-Gorinchem)
- Netvisie na 2035
- Collectieve warmtesystemen
- P-MIEK 3.0: in voorbereiding, met focus op koppeling infrastructuur, opwek en opslag.

Wijziging omgevingsverordening

Om als provincie sturing te kunnen geven aan energie gebruik zal men in de omgevingsverordening de onderstaande punten gaan opnemen:

- Nieuwe instructieregels voor bescherming en versnelling van netinfrastructuur.
- Energietoets wordt aangepast voor borging netbewuste normen.

In aanvulling VRU

Deze statenbrief geeft aan hoe de provincie Utrecht samen met andere instanties mee bezig is om de effecten van netcongestie zoveel als mogelijk te beperken. Ondertussen versterkt de veiligheidsregio Utrecht de voorbereiding op een scenario met langdurige stroomuitval. In dit scenario valt de elektriciteit 72 uur uit in aantal gemeentes of de hele regio. Dit kan komen door overbelasting i.v.m. netcongestie, maar ook door sabotage.

Zowel landelijk, regionaal als gemeentelijk worden acties ingezet om de veerkracht en weerbaarheid van de samenleving te versterken op ontwrichtende scenario's; langdurige stroomuitval is één van deze scenario's. De publiekscampagne van de NCTV gaat vanaf 25 november een huis-aan-huisboekje versturen om de voorbereiding van inwoners op ontwrichtende scenario's te versterken.

Samenvatting

Kennisnemen en via ingekomen stukken delen met de raad.